

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/97/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716208657
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7716208657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. X. nar. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dieťaťa rodičov Y. L. nar. X.X.XXXX bývajúcej v D. XX zastúpenej advokátkou JUDr. Želmírou Varjassyovou so sídlom Advokátskej kancelárie v Michalovciach na Kpt. Nálepku 20 a A. X. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v A. na Moskovskej X t.č. XX W. road, R., WS XX XQ Q. D. zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Fridrichom so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Žriedlovej 3 v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo 6.12.2017 č.k. 15P 168/2016-146 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutom výroku o výživnom 200 Eur mesačne pre mal. W. X. nar. XX.X.XXXX do 17.6.2016 do budúca a vo výroku o dlžnom výživnom.

Zrušuje rozsudok v napadnutom výroku o výživnom pre tvorbu úspor a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo 6.12.2017 č.k. 15P 168/2016-146 schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej W. X. nar. XX.X.XXXX, okrem výroku o úprave výživného, o ktorom rozhodol tak, že zaviazal otca prispievať na výživu maloletej W. 200 Eur mesačne od 17.6.2016 do budúca vždy do 15-teho dňa v mesiaci dopredu matke dieťaťa a na tvorbu úspor 150 Eur mesačne s plnením na účet maloletej vedený v Slovenskej sporiteľni číslo účtu SK 67 XXXX XXXX XXXX XXXX vždy do 15-teho dňa v mesiaci a dlžné výživné 2.069,95 Eur za obdobie od 17.6.2016 do 30.11.2017 povolil otcovi splácať v mesačných splátkach 206,99 Eur splatných spolu s bežným výživným pod následkami straty výhody splátok s tým, že prvá splátka je splatná 15-tym dňom nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie založil na tom podklade, že maloletá W. pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti od apríla 2016, kedy matka aj s maloletou dcérou odcestovala z Anglicka a vrátila sa do rodičovského domu na Slovensko. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach bol matke priznaný rodičovský príspevok 203,20 Eur od 1.4.2016. Od 16.5.2016 do 23.8.2016 pracovala ako operátorka v spoločnosti Q., s.r.o. s mesačným príjmom 248,63 Eur, od 7.12.2016 do 28.2.2017 pracovala ako čašníčka v spoločnosti NP U., s.r.o., S. a od marca 2017 pracuje na dohodu o vykonaní práce v reštaurácii L. s mesačným príjmom 80 Eur. Matka býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorí sú zamestnaní. Na spoločnú domácnosť neprispieva, pretože nemá na to finančné prostriedky. Matka okrem maloletej W., ktorá navštevuje materskú škôlku, nemá inú vyživovaciu povinnosť. Celkové výdavky s výchovou a výživou maloletej dcéry matka vyčíslila sumou 500

Eur mesačne, z čoho bežné výdavky činia 300 Eur až 350 Eur mesačne. Otec maloletej žije v Anglicku v prenajatom trojizbovom byte a jeho náklady na bývanie sú 687 Libier mesačne. Otec je zamestnaný ako vodič nákladného motorového vozidla vo firme D. P. Z. otca, ako to vyplýva z potvrdenia o príjme od zamestnávateľa z 22.4.2016 bol 502,88 Libier týždenne a z potvrdenia vydaného zamestnávateľom 14.9.2016 bol jeho týždenný príjem 380 Libier. Týždenný príjem otca vykázaný 15.9.2017 bol 508,34 Libier, vykázaný 22.9.2017 bol 463,63 Libier, vykázaný 6.10.2017 bol 318,38 Libier a podľa výplatnej pásky z 13.10.2017 mal týždenný príjem 312,38 Libier. Je vlastníkom osobného motorového vozidla značky Volkswagen Passat, ktoré používa na dochádzku do zamestnania. Jeho mesačné výdavky zahŕňajú poistenie za osobné motorové vozidlo 82 Libier, náklady za telefón 21 Libier, internet 28 Libier, TV licenciu 12 Libier, výdavky na pohonné hmoty do auta 130 Libier, náklady na ošatenie 50 Libier a náklady na stravu 250 Libier, spolu 1.512 Libier.

3. Zistený skutkový stav posúdil a rozhodol o vyživovacej povinnosti otca voči maloletej W. podľa § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

4. Rozhodnutie, ktorým uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej W. 200 Eur mesačne od 17.6.2016, t.j. odo dňa podania návrhu matky odôvodnil tak, že zodpovedá zárobkovým schopnostiam a možnostiam obidvoch rodičov, ako aj odôvodneným potrebám maloletej s prihliadnutím aj na životnú úroveň otca, keďže dieťa má právo podieľať sa na nej. Rozhodnutie, ktorým zaviazal otca prispievať výživné aj na tvorbu úspor 150 Eur mesačne odôvodnil tak, že otec zo svojho príjmu, ktorý preukázal, je schopný prispievať aj na tvorbu úspor. Dlhé výživné 2.069,95 Eur za obdobie od 17.6.2016 do 30.11.2017 povolil otcovi splácať v mesačných splátkach 206,99 Eur spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Proti výrokom rozsudku o výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec s poukazom na nesprávne skutkové zistenia (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a nesprávne zistenie skutočného stavu veci (§ 62 ods. 1 CMP), nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) a nezastavenie konania pre nedostatok právomoci (§ 365 ods. 1 písm. a/ CSP). Vo vzťahu k výroku o výživnom zdôraznil, že listinnými dôkazmi, ktoré predložil na výzvu súdu, preukázal, že jeho priemerná mzda z roku 2017 bola 1.735 Libier a mesačné výdavky 1.512,84 Libier, teda rozdiel predstavuje pri aktuálnom kurze 212,46 Eur. Zo štruktúry výdavkov vyplýva, že nespláca žiadne pôžičky ani leasingy, nie je voči nemu vedené žiadne exekučné konanie, a teda jeho výdavky súvisia s uhrádzaním bežných výdavkov, ktoré preukázal súdu. Vyjadril názor, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne zistil skutočný stav veci, keď na jednej strane konštatoval, že jeho príjmy postačujú na úhradu výživného 200 Eur mesačne, no na druhej strane celkom zjavne nevzal do úvahy jeho výdavky a neuviedol, na ktoré z výdavkov neprihliadol. Súčasne nevzal do úvahy jeho oprávnenú potrebu na tvorbu finančnej rezervy pre účely úhrady cestovných nákladov spojených s navštevovaním maloletej W. na Slovensku, čo považuje za nespravodlivé. Dal do pozornosti súdu, že spätočná letenka z Veľkej Británie do Košíc stojí v priemere asi 200 Eur aj s batožinou. Rovnako zdôraznil, že bolo povinnosťou súdu uviesť, ktoré z jeho výdavkov pri určovaní vyživovacej povinnosti nevzal do úvahy a ktoré by mohli byť na úkor platenia výživného. Vo vzťahu k výroku o výživnom na tvorbu úspor zdôraznil, že tvorba úspor je nad rámec výživného a tým, že je prípustná len vtedy, ak to majetkové pomery povinného umožňujú, vyžaduje samostatné posúdenie majetkových pomerov na jeho strane. Bolo preto povinnosťou súdu zvážiť, či po určení výšky výživného budú jeho majetkové pomery dovoľovať tvorbu úspor v rozsahu, v akom ju súd stanovil. Je zjavné, že celková výška výživného spolu s príspevkom na tvorbu úspor presahuje jeho finančné možnosti. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, ako súd posúdil skutkový stav, alebo z akého skutkového stavu vychádzal, keď posudzoval jeho majetkové pomery, ktoré po úhrade výživného majú dovoľovať aj príspevok na tvorbu úspor, a to aj s ohľadom na jeho oprávnené výdavky. S poukazom na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR, ako aj Najvyššieho súdu SR vytkol konajúcemu súdu, že odôvodnenie jeho rozhodnutia neobsahuje právne úvahy o tom, ako sa vysporiadal s jeho výdavkami, na ktoré neprihliadal a ako jeho majetkové pomery dovoľujú tvorbu úspor. Poukázal aj na to, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vzniesol námietku nedostatku právomoci z dôvodu prebiehajúceho konania o návrat maloletej W. do Veľkej Británie. Súd prvej inštancie konanie nezastavil, procesne sa touto námietkou nevysporiadal a vo veci samej ďalej konal. Navrhol, aby odvolací súd konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej W. pre nedostatok právomocí zastavil a v prípade, ak dospeje k názoru, že súd prvej inštancie mal právomoc vo veci konať, navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a zaviazal ho prispievať na výživu maloletej W. 150 Eur mesačne od 17.6.2016, dlžné výživné

mu povolil zaplatiť v mesačných splátkach a na tvorbu úspor ho zaviazal prispievať 50 Eur mesačne na účet maloletého dieťaťa.

6. Matka maloletej vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a spravodlivý, akceptujúci výdavky maloletej W., ktoré v priebehu konania odôvodnila, ako aj majetkové pomery otca, ktoré boli takisto zdokladované. Poukázala na to, že otec je zamestnaný, slobodný a okrem maloletej W. nemá inú vyživovaciu povinnosť. Jeho príjem podľa ním predloženého potvrdenia za rok 2016 - 2017 (do 5.4.2017) bol 28.916,41 Libier, čo predstavuje pri kurze určenom otcom mesačný hrubý príjem 2.735,49 Eur. Podľa jej názoru výdavky otca nepredstavujú 1.512,84 Libier, ako to uviedol v priebehu pojednávania a aj vo svojom odvolaní. Akceptuje výdavky otca súvisiace so zabezpečením bývania, stravy, ošatenia atď., ale neakceptuje ich výšku, nakoľko sú podľa jej názoru neprimerane vysoké a až nadštandardné. Tiež uviedla, že otec počas Vianoc ju požiadal o zníženie výživného, nakoľko si kúpil v Anglicku rodinný dom, o čom sa vo svojom odvolaní nezmienil. Je zrejmé, že sa otec nenachádza v nepriaznivej finančnej situácii tak, ako sa to snaží prezentovať vo svojom odvolaní. Poukázala aj na to, že náklady na benzín cca 130 Libier nemôže tvoriť len úhrada na benzín do práce, ktorá je cca 5 min. od miesta jeho bydliska, ale aj na mimopracovné aktivity (športové podujatia cca 160 km). Otec neuhrádzal výživné 100 Libier počas celého obdobia od podania návrhu a finančné prostriedky z titulu sporenia pre maloletú W. vo výške 40 Libier (v odvolaní uvedená suma 50 Libier) je dobrovoľné plnenie s možnosťou kedykoľvek skončiť a navyše sú uložené na účte otca, teda ich nemožno považovať za príspevok na tvorbu úspor. Zdôraznila, že otec do svojich nákladov započítal aj výživné a tvorbu úspor pre dieťa v Anglicku, spolu 140 Libier, t.j. 158,92 Eur, teda ide o duplicitné zarátanie výživného a príspevku na tvorbu úspor. Skutočnosť, že otcovi zostáva iba 212,46 Eur vyvracajú náklady, ktoré prezentoval na pojednávaniach. Aj ostatné tvrdenia otca sú zavádzajúce, pretože letenky si môže zabezpečiť vopred za oveľa nižšie ceny ako tie, ktoré prezentoval v odvolaní, ktoré mu ani nepatrili a nesúviseli s jeho letmi na Slovensko a späť. Vyjadrila názor, že majetkové pomery otca dovoľujú prispievať aj na tvorbu úspor, ktorá je v prospech maloletej, pričom nakladanie s prostriedkami úspor podlieha schváleniu súdom, takže nemôže svojvoľne s týmito prostriedkami nakladať, teda viazané úspory spĺňajú v budúcnosti sledovaný cieľ zabezpečiť maloletej výživné aj v prípade zhoršenia majetkových pomerov otca. Vo vzťahu k nároku dieťaťa uviedla, že je potrebné prihliadnuť pri určovaní výživného, že dieťa býva s ňou, teda ona sa stará o jeho bytovú situáciu, s čím sú spojené výdavky na zabezpečenie bývania, ktoré sa odzrkadľujú jednak v spotrebe vody, elektriny, hygienických potrieb, zabezpečení stravovania, oblečenia, výdavkov v rámci predškolskej dochádzky, voľného času, pričom je potrebné prihliadnuť nielen na jej finančnú zaťaženosť, ale aj na časovú zaťaženosť, keďže sa dieťaťu venuje v prípade aj jeho zdravotných problémov, dopravy dieťaťa do predškolského zariadenia a primerane sa stará aj o jeho spoločenský, kultúrny, športový rozvoj a pod.. Vyjadrila názor, že vzhľadom na schopnosti a možnosti otca súd neurčil neadekvátnu výšku výživného a príspevku na tvorbu úspor a poukázala na to, že otec vo svojom odvolaní zavádzal súd tým, že po odrátaní jeho nákladov výška výživného spolu s príspevkom na tvorbu úspor presahuje jeho finančné možnosti. Má za to, že otec argumentuje nedostatkom právomoci Okresného súdu Michalovce práve z dôvodu vzniknutého dlžného výživného, ktoré by v prípade zastavenia konania nevzniklo. Má za to, že Okresný súd Michalovce mohol v danom prípade svoju právomoc založiť aj na prítomnosti dieťaťa v zmysle čl. 13 Nariadenia rady č. 2201/2003, keďže obvyklý pobyt dieťaťa v čase podania návrhu bol podľa ich názoru sporný. V tejto súvislosti tiež uviedla, že po podaní návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností otec podal návrh na návrat maloletej W. do miesta jej trvalého pobytu a v tomto konaní sa riešila aj otázka obvyklého pobytu dieťaťa. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že matka neuviedla žiadne dôkazy, ktoré by mali nasvedčovať neprimeranosti jeho nákladov. Konštatoval, že kontext, v akom sa posudzujú jeho majetkové pomery, musí byť zohľadnený podľa pomerov v danej krajine a uznáva, že v kontexte slovenských pomerov sa jeho výdavky môžu javiť ako nadštandard alebo luxus, avšak v rámci pomerov vo Veľkej Británii ide o štandardné ceny. Je zamestnaný ako vodič ťažkého nákladného vozidla, čo samo o sebe vylučuje možnosť nadštandardného spôsobu života. Skutočnosť, že mu neostane veľa peňazí potom, ako uhradí svoje nevyhnutné náklady, opakovane uvádzal a dokladoval súdu prvej inštancie, ako aj v odvolaní voči rozsudku. Trval na tom, že zoznam výdavkov a výška jeho príjmov predstavujú úplný, celkový a pravdivý obraz o jeho majetkových pomeroch. Ak matka tvrdí niečo iné je na nej, aby uniesla dôkazné bremeno svojich tvrdení, v opačnom prípade ide len o ničím nepodložené tvrdenia, na ktoré súd nemá dôvod prihliadať. Dodal, že nežiadal matku o zníženie výživného, len jej rovnako, ako v odvolaní,

uviedol, že výživné a tvorba úspor určená súdom preňho znamená veľkú finančnú záťaž, ktorú bude mať problém zvládnuť. Trval na dôvodoch uvedených v odvolaní, pre ktoré nesúhlasí so stanovenou výškou príspevku na tvorbu úspor. Tiež uviedol, že rozvíjanie a uspokojovanie vzájomných vzťahov s W. majú podľa jeho názoru rovnaký význam, ako uspokojovanie jej materiálnych potrieb, preto trval na tom, aby odvolací súd v zmysle podaného odvolania vzal do úvahy aj náklady, ktoré bude musieť vynaložiť na to, aby sa s dcérou mohol stretávať na Slovensku, na ktoré skutočnosti súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nereflektoval.

8. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca opakovane poukázala na všetky námietky, ktoré uviedla vo vyjadrení k odvolaniu.

9. Ďalšie podania zo strany účastníkov konania súdu neboli predložené.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku v napadnutej časti, ktorým súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu maloletej W. 200 Eur mesačne od 17.6.2016 do budúca, presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a otec ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jeho vyživovacej povinnosti voči maloletej W. 200 Eur mesačne od 17.6.2016 do budúca. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky relevantné skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o bežnom výživnom, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a úplne zistil skutočný stav v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o bežnom výživnom, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd ďalej konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti (bežné výživné) obsahuje náležitosti rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP a len odlišný názor účastníka vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedených v odôvodnení rozsudku nečiní rozhodnutie nezákonným a nepreskúmateľným.

12. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii otca odvolací súd poukazuje na § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Podľa tohto zákonného ustanovenia je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje príjmy a výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Odvolací súd tiež poznamenáva, že obrana otca rozsahom vlastných nevyhnutných výdavkov pôsobí vo faktickej a právnej rovine smerom k vyživovacej povinnosti voči maloletej W., ktorá je odkázaná svojou výživou na rodičov, nevyvážené a dovoľuje skôr záver, že subjektívne vnímanie vlastnej životnej situácie otcovi bráni objektívne posúdiť rozsah odôvodnených potrieb maloletej dcéry preukázaných v

priebehu konania na súde prvej inštancie. V kontexte zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie odvolací súd je toho presvedčenia, že rozhodnúť o výživnom (bežné výživné) v súlade s odvolacím návrhom otca, teda určiť výživné 150 Eur mesačne, by v tomto prípade znamenalo posunúť v prevažnej miere zodpovednosť za zdravie, resp. zdravý psychický a fyzický vývoj maloletej na jej matku, ktorá sa o dcéru navyše osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nej a bolo by nepochybné v rozpore so všetkými relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine, morálkou a spravodlivosťou. Súd prvej inštancie rovnako správne rozhodol o dlžnom výživnom a spôsobe jeho zaplatenia.

13. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o výživnom 200 Eur mesačne od 17.6.2016 do budúca a dlžnom výživnom ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v tejto časti, sa v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia o výživnom.

14. Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:
b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
c/ súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

15. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Odôvodnenie rozsudku má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického a jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z formulácie § 191 ods. 1 CSP vyplýva, že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť napr., prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, príp. prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať. Zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v relevantných zákonných ustanoveniach totiž neznamená, žeby súd vo svojom rozhodovaní mal na výber, ktoré z vykonaných dôkazov vyhodnotí a ktoré nie, alebo o ktoré z vykonaných dôkazov svoje skutkové závery oprie a ktoré opomenie. Súd je povinný vysporiadať sa so všetkým, čo vyšlo v priebehu konania najavo, ak to má vzťah k prejednávanej veci, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutočného stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave, ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutočný stav a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Právnym posúdením veci treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu súd vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podriadil zistený skutkový stav) a ako ho prípadne vyložil a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutočného stavu podľa týchto ustanovení k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Takéto nedostatky odôvodnenia zakladajú vady nepreskúmateľnosti rozhodnutia, ktorá je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky ako zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR. Okrem porušenia uvedeného práva účastníka konania dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právo zvoleným spôsobom, ktorým sa mu odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov, táto vada bráni odvolaciemu súdu v jeho preskúmvacej právomoci. Preto, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

17. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom na tvorbu úspor a dospel k záveru, že súd prvej inštancie tým, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie, že „otec je schopný zo svojho príjmu prispievať výživné na tvorbu úspor“, nota bene rozhodnutie súdu v tejto časti je zmätočné a nepreskúmateľné a bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, preto ho odvolací súd najmä z hľadiska ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu, na spravodlivé súdne konanie (článok 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) vo výroku o výživnom na tvorbu úspor zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 CSP.

18. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvej inštancie dôsledne zistiť majetkové pomery otca v súlade s § 63 ods. 3 Zákona o rodine a tieto vyhodnotiť vo vzájomnej súvislosti s objektívnou mierou jeho životných nákladov, opäť vo veci rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo zrozumiteľné a určité a jeho závery vyplývali zo zisteného skutočného stavu a úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodnutí boli preskúmateľné a logicky správne (§ 220 ods. 2 CSP).

19. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii otca nedostatkom právomoci odvolací súd poznamenáva, že rozhodnutím Okresného súdu Košice I z 21.12.2016 č.k. 21P/138/2016-286 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28.4.2017 č.k. 8CoP/69/2017-450 bol zamietnutý návrh otca na návrat mal. W. X. do krajiny obvyklého pobytu - Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, teda rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzalo právoplatné rozhodnutie, že návrat maloletej W. podľa Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí sa neuskutoční, nota bene nedostatok právomoci Okresného súdu Michalovce v čase podania návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností bolo týmto rozhodnutím zhojené.

20. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).